

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Sect. 4. Id ipsum probatur rationibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

§. Ceterum non exigam hallucinandi causam, ubi sic Hugo. Suscepit ergo conjugium, sed non mutavit virginitatis propositum: de virginitate siquidem ejus, hoc pie fides & pietas fideliter conficitur quod ejus perfectionem non imminuit conjugalis consensus, sicut ipsius castitatem non violavit conceptus, nec integritatem abstulit partus. Spontaneus enim consensus inter virum & feminam legitime conjunctos, quo uterque alteri debitorem sui se spondet, iste est quo conjugium est, ipsa videlicet societas tali consensu federata, quae altero vivente, alterum ab altero non dissolvit. Est & alius consensus, commercii videlicet carnalis ad invicem exigendi atque reddendi, similiter inter virum & mulierem constituens pactionem, comes, non effectus conjugii, officium, non & vinculum: qui & ipse cum utroque pari voto suscipitur, pari etiam necesse est debito teneatur. Sed hujus debiti necessitas illos conjugatos sibi ad invicem non subjicit, in quibus dum conjugium contraheretur, vel sanciretur, hujus operis consensus non praecessit. Nec tamen hoc officio cessante veritatem seu virtutem conjugii cessare credendum est, imò potius tantò verius ac sanctius conjugium esse, quo in solo charitatis vinculo, & non in concupiscentiâ carnis, & libinis ardore federatum est. Quid enim? in concupiscentiâ carnis conjugium sanctum esset, & in charitate non esset? Absit: sed multò verius & iustius ibi sanctum & verum dicitur ubi nihil habet castitas unde erubescat, sed charitas unde gloriatur. Hæc ille profundè & subtiliter.

XXVI. Accedit Phœnix Theologicæ Scholæ D. Thomas Aquinas. 3. part. quæst. 29. art. 2. in corpore, ubi sic S. Doctor, Dicendum quod matrimonium sive conjugium dicitur verum ex hoc, quod suam perfectionem attingit: duplex est autem rei perfectio, prima, & secunda: Prima consistit in ipsâ formâ ex quâ speciem sortitur: Secunda verò, perfectio consistit in operatione rei, per quam res aliquam suam finem attingit. Forma autem matrimonii consistit in quâdam indivisibili conjunctione animorum, per quam unus conjugum, indivisibiliter alteri fidem servare tenetur: finis autem matrimonii est proles generanda & educanda, &c. sic igitur dicendum, quod quantum ad pri-

am perfectionem, omninò verum fuit matrimonium Virginis Matris Dei & Joseph: unde & Angelus vocat Mariam coniugem Joseph dicens: Math. cap. 1. Noli timere accipere Mariam conjugem tuam. Quantum verò ad secundam perfectionem, quæ est per actum matrimonii, si hoc referatur ad carnalem concubitum, per quem proles generatur, non fuit illud matrimonium consummatum.

Tandem, quod his omnibus prævaleret, talis est Ecclesiæ sensus. Quid enim sibi vult hoc quod illa quæ in antiquis Breviariis invenit, Beata Mater & in nupta Virgo gloriosa Regina mundi, &c. in recentioribus abstulit hanc vocem in nupta & reposuit sic Beata Mater & intacta Virgo gloriosa Regina mundi, ut observavit Salméron tom. 3. de Infantia Salvatoris Tract. 29. voluit nimirum per hoc ostendere, falsum esse quod non fuerit nupta: non tamen ex suis nuptiis affectam ut esset Mater, quippe quæ intacta permanferit.

SECTIO IV.

Idipsum probatur rationibus.

Putant aliqui evadere difficultatem omnem, dicendo verum intercessisse matrimonium, sed illud fuisse contractum antequam emitterent votum continentie saltem absolutum: sic enim potuisse ab illis dari consensum in copulam saltem implicitum & tacitum, quem existimant ad matrimonium essentialiter requiri, quod non potuissent sine peccato, si voto saltem absoluto ligati fuissent absque speciali Dei dispensatione. Ita inter illos Gamachus in 3. part. D. Thom. de matrimon. Sacram. cap. 9.

Sed etsi cum voto absoluto consensum in copulam dare queat nemo: non potest etiam quisquam, licet sine voto, eundem consensum dare & simul virgo mente permanere, ut patet: vel ergo consensus in copulam non est necessarius ad matrimonium, & sic cum voto suo nubere potuerunt: vel si requiritur non potuerunt etiam sine voto nubere & virgines mente permanere. Sed tunc quomodo potest saltem de Virgine dici quod consentit in copulam

copulam, quæ potius elegisset Mater Dei non esse; quàm virginitatis jacturam facere? Certè mihi manifestum est Beatam Virginem quando contraxit, non aliter id fecisse, quàm adjectâ expressè conditione de servandâ perpetuâ virginitate, in quam D. Josephus prius consensit: impossibile autem est quod fuerit simul & semel dissensus expressus à copulâ & simul consensus implicitus in illam. Quare maneat doctrina nostra ante tradita, Divam Virginem ac Divum Josephum ante nuptias vovisse continentiam, & interim verum inter illos extitisse matrimonium: quod ut planius fiat.

XXX. Nota. Primò, quatuor potissimum in matrimonio reperiri. Primò, mutuum consensum & externum contractum, quo sibi mutuò conjuges potestatem & jus in corpus tradunt. Secundò, id quod resultat ex isto consensu & contractu; scilicet vinculum matrimonii, deinde mutua obligatio ad reddendum debitum, & jus quod est in unoquoque ad illud petendum. Tertiò, mutua cohabitatio conjugum cum mutuis obsequiis in eadem domo. Quartò, denique est matrimonii usus: Ex his primò, nec consensus internus, nec externus contractus sunt id in quo matrimonii essentia sita est: sunt enim tantùm causæ quæ efficiunt matrimonium. Ita D. Thomas in 4. dist. 27. quæst. 1. art. 2. querela 1. ad 2. & Sanchez lib. 2. de matrim. d. 1. n. 8. Non secundò, mutua cohabitatio conjugum cum mutuis obsequiis in eadem domo, quia hoc est quid extrinsecum & consequens matrimonium, quod nec est necessarium ad matrimonium, & esse potest ubi non est matrimonium: ut inter Patrem & filiam, filium & matrem, fratrem & sororem, &c. Non etiam tertiò, in matrimonii usu, cum Apostolus 1. Cor. cap. 7. velit eos qui habent uxores esse tanquam si non haberent, & ex Concilio Trident. Sess. 24. matrimonium ratum & non consummatum sit verum matrimonium: tandem quod copula in quâ consistit usus matrimonii sit illicita & abominabilis quam non præcedit matrimonium. Denique quod usus alicujus rei necessariò supponat rem cujus est usus.

Restat ergo ut in solo secundo puncto præfata divisionis sita sit essentia matrimonii: scilicet vel in vinculo Matrimonii, quod resultat ex consensu interno & contractu externo, vel in mutuo jure petendi & mutuâ obligatione reddendi debitum: non in mutuo jure petendi nec in mutuâ obligatione reddendi, quia in adulterio alterius conjugum, vel in communi ingressu & professione Religionis, cessant hæc, perseverante matrimonii vinculo, ergo restat ut in solo vinculo sit essentia matrimonii.

Nota secundò, sicut in agris & aliis XXXII. rebus quæ usu non consumuntur, ita in matrimonio duplex distingui dominium, unum directum quo mulier efficitur propria uxor viri, vicissimq; vir mulieris, ita ut jam neuter alteri quamdiu prior vivit ullâ ratione se validè in conjugem tradere possit: quod inde oritur, quia perseverat illud vinculum, pet quod uterque conjugum alteri fidem conjugalem inviolabiliter servare tenetur, in quo posita est ratio & essentia matrimonii: Est & alterum dominium in matrimonio quasi utile, quod situm est in usufructu sive in libero & expedito jure ad utendum.

Jam verò etsi conjuges utrumque XXXIII. dominium corporum sibi invicem soleant transferre, minimè tamen repugnat essentia matrimonii quin paciscantur sic inter se, ut prius dominium cedant, secundum non, sed voto se obligent Deo eo nunquam utendi: quemadmodum enim in agris, &c. dominium directum potest separari ab utili seu usufructu, ita ut illud sine hoc tradi possit: ita in matrimonio cum hæc tamen differentia, quod in matrimonio, non possit, ut in agris, dominium utile corporis transferri in alium hominem aut mulierem ab illis in quos translatum est illius dominium directum; cujus differentia ratio est, quia usus corporis ad copulam, non est licitus nisi inter eos in quibus est dominium directum illius.

Nota tertiò, obligationem ad reddendum debitum similiter esse duplicem, actualem unam, quæ ex se non potest stare cum voto continentiaæ absolute: quia hoc votum includit obligationem

no p l i s

genaliu

D.

Septu

SV

at

gationem contrariam abstinendi ab omni copulâ; & hæc obligatio à matrimonio abesse potest, nec ullo modo adfuit in Conjugio Divi Josephi cum Beatâ Virgine. Alteram, quæ vocari potest aptitudinalis seu radicalis ad reddendum illud debitum, sine quâ nullo modo matrimonium esse potest, quæque manet etiam post sublatam præcedentem illam obligationem actualem reddendi debitum: Nam si ritè tolleretur illa actualis deobligatio per dispensationem Dei, illicò sine ullo alio addito confurgeret utrimque ex hac obligatione radicali potestas & obligatio actualis ad reddendum debitum. Sicut verbi gratiâ, in conjugio adultero tollitur jus petendi, & in altero innocente obligatio reddendi debitum non radicalis, sed actualis; & post remissionem ab offenso injuriam, absque alio addito, reviviscit statim in adultero jus petendi, & in uxore actualis obligatio reddendi.

XXXV. Nota quartò, quod Beata Virgo (idem dicendum de Divo Josepho) in radicalem illam obligationem omninò consentire debuerunt quando inter se contraxerunt saltem implicite, propter contractum, qui illam obligationem essentialiter involvit, & simul & semel ab actuali dissentire propter votum, cum quo actualis obligatio repugnat, non illa radicalis. Proinde contractus matrimonii celebratus sub expressâ conditione quod non tenebuntur conjuges se copulare, validus est, secus verò si tollere vellent etiam radicalem illam obligationem, cum hæc sit de essentiâ matrimonii, non item illa. His positis probatur nostra sententia.

XXXVI. Quia nonobstante voto potuerunt Beata Virgo & D. Josephus illud torum quod essentialiter requiritur ad matrimonium: ergo, &c. Probatur antecedens, quia matrimonium essentialiter & proximè consistit non in copulâ, ut dictum est sæpè, ergò in dominio & jure in corpora ad usum: hoc autem potest transferri, & esse non tantum sine usu, sed etiam sine expeditione ad eum usum, seu absque potestate proximâ ad petendum, & absque obligatione actuali ad reddendum debitum, ut pa-

ter ex dictis in notandis.

Neque dicas quod quamvis conditio de vitandâ ex voto copulâ non repugnet dominio in corpora translato, repugnat tamen dominio transferendo: quemadmodum impedimenta dirimentia irritant matrimonium quâdo illud antecedunt, non verò quando illi jam contracto superveniunt. Respondeo enim quod quando est aliquis defectus in causâ efficiente, à quâ effectus dependet solum in fieri, non verò in facto esse seu conservari, ille defectus efficit, ut non possit fieri effectus, non verò illum jam productum destruit: quia nimirum effectus in hoc casu non pendet à causâ in facto esse, sed tantum in fieri: unde fit quod cum impedimentum dirimens matrimonium sit defectus in causâ efficiente, nempe in contrahentibus eos inhabilitans ad matrimonium, & ab eis matrimonium tantum dependeat in fieri, non verò in facto esse; propterea defectus ille irritat faciendum, non factum. Quando verò est defectus repugnans essentiæ rei, cum ille repugnet rei in facto esse, repugnat etiam eidem in fieri: nam essentiæ rei eadem est quando fit, & quando est: quia ergo prædicta conditio de vitandâ copulâ ex voto, si esset defectus, non esset defectus in causâ, sed in ipsâ rei essentiâ, repugnaret ei in facto esse, æquè ac in fieri: cum ergò non repugnet ei in facto esse, stat enim matrimonium jam contractum cum istâ pactione de servandâ continentia, seu vitandâ copulâ, ergò non repugnabit etiam matrimonium in fieri cum illâ.

Instabis, omnis contractus ad sui validitatem requirit consensum in illud objectum, circa quod primò & per se versatur, atqui matrimonium est contractus, qui per se primò naturâ suâ ordinatur ad prolis generationem, quæ non fit nisi per copulam, ergo requirit consensum in prolis generationem & copulam: undè consequens est, quod si inter Deiparam & Josephum verum intercesserit matrimonium, debuerit etiam in illis esse consensus in generationem & copulam. Quod si factum est, ergo illi saltem animo & mente casti esse desierunt; hoc quæ ipsum est quod

quod docent Centuriatores Magde-
burgenses Centuriâ 1. lib. 2. cap. 10.
his verbis. *Evangelista certò affirmant
Mariam Iosepho in Coniugem fuisse despon-
satam: unde liquide constat, ita utrumque,
Ioseph & Mariam fuisse affectum, ut
statuto tempore, more aliorum coniugum,
voluerint liberos dante Deo procreare.*
O quam gauderent novi hi Sanctæ Ca-
stitatis hostes, his castissimis Coniugi-
bus hanc saltem carnalis commercii
appetitionem affingere, ut hoc vela-
mine suas sordes tegere & defendere
possent!

XXIX. Respondeo ad minorem, Matri-
monium primò & per se non versari
circa procreationem proli quæ fit per
copulam, sed circa translationem do-
minii corporis, unde debuerunt habe-
re; sufficitque quod habuerint con-
sensum in translationem istius dominii;
hic autem consensus cum possit esse
consensus dominii non expediti ad
actum, sed ligati & perpetuò impedi-
ti per votum & nolitionem expressam
istius actus conjugalis, constat eviden-
ter quod non repugnet virginitati in-
tegrissimæ, quia talis consensus nihil
est aliud quam consensus in nudum
purumque dominium: Cum ergò
istud dominium seu jus per se, & præ-
cisum ab aliis, nullo modo lædat vir-
ginitatem aut illius votum, ergo nec
etiam consensus in illud jus seu domi-
nium.

XL. Sed cum matrimonium naturâ suâ
ordinetur ad generationem proli, ad
quam necessaria est copula, necessa-
rius est ergò in contrahentibus aliquis
consensus in copulam, ut docent om-
nes: Sed quomodò potuerunt Divus
Iosephus & Beata Deipara in copulam
consentire, & Virgines permanere?
Respondent aliqui eos consensisse in
illam, non absolutè, sed tantum con-
ditionaliter, si alter conjux peteret,
quem tamen per revelationem certò
didicerant nunquam petiturum. Vide
Magistrum sententiarum in 4. dist. 30.
§. *premissis*. Scotum ibid. quæst. 2. Sed
hoc non placet, quia non potuerunt
in carnalem copulam consentire sub eâ
conditione, quia posito voto absoluto
non potuerunt habere animum red-
dendi debitum si peteret sine pec-

cato, & aliud ex parte Virginis signi-
ficant verba illa ejus ad Angelum, *Quo-
modo fiet istud? quoniam virum non
cognosco.*

Respondent secundò ali, primò XLI.
Deiparam post votum accepisse volun-
tatem Dei esse ut nuberet: Secundò,
ob id nupsisse nunquam aliàs factura.
Tertiò ideò nubendo votum suum di-
vinæ dispositioni commississe, quia non
obstante voto quantumvis solemni ex-
cipitur semper autoritas majoris ma-
ximè Dei. Ita noster Bacchionius in 4.
distinct. 31. quæst. unic. art. 3. Sed pri-
mò obstat illud ejusdem Virginis post
nuptias ad Angelum, *Quomodo fiet istud
quoniam virum non cognosco?* Secundò,
si admittitur quod Deus revelavit Vir-
gini velle se ut nuberet, cur non etiam
quod ejus virginitas futura erat in tuto
cum Divo Iosepho ejusdem propositi
cum illâ? quod si & hoc ei revelatum,
quæ necessitas fuit Virgini cogitandi
de copulâ dum nupsit? Immò eut hoc,
nisi ut illa ad matrimonium, à quo ab-
horrebat, suscipiendum confortate-
tur ex fide certâ de voti ac virginitatis
sua, quam tanti faciebat, in eo matri-
monio securitate? Quomodò igitur
tunc potuisset cogitare & consentire
in copulam, quam Deus revelaverat
non futuram, ut non amplius à matri-
monio abhorreret? Et hanc empha-
sim habere videntur verba præfata il-
lius ad Angelum *quomodo fiet istud?* id-
est quod concipiam & pariam, *quia
virum non cognosco*: ex quo scilicet voti
& mihi à Deo promissum est dum vo-
luit me nubere pudicitiam meam à vi-
ro meo non labefactandam. Ergo om-
ninò dicendum matrimonium eo ani-
mo utrumque suscepisse, Mariam & Iosephum,
quo Deus revelans illud ab eâ
& hoc volebat, id est cum expressâ con-
ditione virginitatis servandæ, & cum
nudâ & simplici translatione dominii,
non usus.

XLII.
Quare dico Beatam Virginem & Di-
vum Iosephum nec explicitum, nec
implicitum habuisse consensum in co-
pulam quantum est ex parte contra-
hentium, quomodo enim illi possent
dici vel implicitè consensisse in copu-
lam, à quâ explicitè & formalissimè ita
dissentiebant, ut non tantum eâ absti-
nerent

Hh

nere

nere voverint, sed etiam Beata Virgo parata esset potius renunciare Maternitati Dei, quam suae virginitati, ut ex ejus verbis ad Angelum toties patuit? nec etiam ullus ex istis consensibus fuit necessarius ex parte contrahentium ad validitatem matrimonii non explicitus, cum ad nullum contractum requiratur, ut patet in eo qui contrahit juxta leges & consuetudines loci quas ignorat: non etiam implicitus, nam si ille esset necessarius nunquam sine eo valide matrimonium contrahi posset, cujus tamen contrarium patet ex cap. *Commissum de Sponsalibus*, ubi Alexander II. cuidam mulieri, quae sub jurata fide promiserat alicui se illi intra biennium nupturam, quae postea facti poenitens, vovit Religionem ingredi, suadet ut propter reverentiam juramenti prius matrimonium contrahat, & postea ante illius consummationem Religionem ingrediatur, quod fecit: Quae certe non potest dici ullum ex parte sui habuisse animum copulae, cum nupserit cum animo expresso servandi perpetuam virginitatem, & intrandi statim matrimonio celebrato Religionem.

XLIII. Dico tamen etsi ex parte contrahentium nullus fuerit consensus in copulam, nec explicitus, nec implicitus, quia non est necessarius, fuit tamen implicitus ex parte contractus. Ratio est, quia matrimonii contractus essentialiter involvit corporum potestatem in alterum translata: sed haec mutua corporum translata potestas, respicit copulam, non quidem futuram, sed possibilem tanquam terminum essentialem, & transcendentalem suum, quem etiam in obliquo importat: ergo qui contrahit, censetur vi contractus implicitè seu indirectè consentire in copulam, non futuram, ut dixi, sed possibilem.

XLIV. Neque potestas haec in corpus per conjuges invicem translata, voto ligata & impedita potest dici frustranea: quia primò qui illam transfert duplicem contrahit obligationem, primò nullam aliam ducendi: Secundò, quantum est ex vi translatae seu concessae potestatis, manendi obligatum ex justitià ad reddendum debitum, dixi ex justitià, quia

possunt perpetuò manere impediti ad petendum & reddendum ratione voti Castitatis ex virtute Religionis quae praevalet: Quae obligatio realis est quandoquidem accedente solà voti dispensatione & Dei voluntate, usus potestatis fieret licitus, & sine illà dispensatione si se mutuo cognoscerent, non committerent fornicationem vel adulterium, sed sacrilegium; si alium, vel aliam, adulterium sacrilegum. Et ex eà acquirunt etiam duo bona: primò, ut teneantur sibi invicem ad mutua conjugatorum obsequia: Secundò, ut si Deo volente supernaturaliter proles ex tali matrimonio prodiret, quemadmodum contigit in hoc Divi Josephi cum Virgine, talis proles utriusque esset.

Dices, ergo nec frustranea erit potestas utendi corpore conjugis physice impotentis ad generandum: quid enim refert an impedimentum proveniat à causà physicà, an à morali, cum utrumque aequè prohibeat ne conjux possit uti corpore sibi tradito? Ergo poterunt isti quoque, si utriusque nota sit impotentia, contrahere validum matrimonium, non minus quam voto perpetuo castitatis impediti. Respondeo, dispar est ratio de his & impeditis voto castitatis, nam in illis copula conjugalitatis non est possibilis quam respicit essentialiter potestas conjugalitatis tanquam terminum suum transcendentalem, in his autem est possibilis, imò accedente solà voti dispensatione, licita & actualis futura.

SECTIO V.

Solvuntur Argumenta in contrarium adducta Sectione secundà.

AC primò, quidem ad Patres ibi XLVI primò loco citatos, idest num. 8. Respondeo nihil facere contra nos: Aiunt enim illi expressè Beatam Virginitatem ex divinà inspiratione traditam Josepho nomine desponsationis, per quam non potest intelligi nisi conjunctio matrimonialis: quomodo enim per